

ТЫРЫСҚАҚ

Дәрістің мақсаты:

- Студенттерді тақырыптың маңыздылығымен, тарихи мәліметтерімен, тырысқақтың этиологиясымен, эпидемиологиясымен, патогенезімен, клиникалық жіктелуімен, клиникалық көріністерімен және ерекшеліктерімен, анықтау және емдеу әдістерімен, алдын алу шараларымен таныстыру.

Анықтамасы

- **Тырысқақ** – *Vibrio cholera* қоздырғышымен шақыралатын, фекальды-оральды механизммен берілетін, көп мөлшерлі сулы диареяның, құсудың әсерінен дегидратация және деминерализациямен сипатталатын жедел жұқпалы ауру.

ЭТИОЛОГИЯСЫ (1)

- Қоздырғышы - *Vibrio cholera*
- 2 биовары бар:
  1. *Vibrio cholera* – биовар *cholera*
  2. *Vibrio cholera* – биовар *eltor*
- Талшық арқылы қозғалады
- Галофильды қасиеті бар – сілтілі ортада жақсы өседі
- Спора, капсула түзбейді Грам (-) факультативті аэроб

Этиологиясы(3)

- Сыртқы ортада тұрақты, ылғалды жерде, суда, гидробионттардың организмінде жақсы сақталады
- Жоғары температураға сезімтал
- Токсикалық субстанциялар
  - термостабильды ЛПС – эндотоксин
  - термолабильды – экзотоксин (холероген)
  - гемолизин

Этиологиясы(5)

- Антигендері

- термолабильды Н-антиген

- термостабильды О-антиген – O1

- АВ- Огава

- АС – Инаба

- АВС –Гикошима

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ

- Символ механизмы фекально

- устные

- Коробка передач:

- - Вода

- - Еда

- - Бытовые отношения

- Символ механизмы фекально

- оральные

- Коробка передач:

- - Вода

- - Еда

- - Бытовые отношения

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ (3)

3. Все люди являются чувствительными:

Люди с анацидом, гипоацидом и гастритом часто болеют.

Эпидемиология

- По распространению делятся на 2 типа:
- Эпидемия холеры
- Штамм холерогена
- Источник инфекции – человек
- Тип: гиповолемический
- Sporadic cholera
- - нет штамма холерогена
- Источник болезни – биоценоз воды
- Тип: нормоволемический, легкий.

pathogenesis

- stage of infection
- Reproductive stage , increases in the alkaline small intestine
- Exotoxin separation stage of endotoxins

pathogenesis

- Xolerogen adenilciklazaniñ increasing the activity of cAMP synthesis increases , forming a large amount of énterocitter bowel electrolytes dehydration , demineralization development

pathogenesis

- Reduces the activity of phosphodiesterase . Inflammatory process develops .
- Hypovolemia , and microcirculation dysfunction , tissue hypoxia
- Kidney , liver , heart disorders

ПАТОГЕНЕЗІ(4)

- В.И.Покровский бойынша сусызданудың 4 дәрежесін ажыратады
  1. Адам салмағының 1-3% жоғалту
  2. 4-6%
  3. 7-9%
  4. 10% жоғары

Clinical

- The latent period of a few hours up to 5 days
- The disease begins with a sudden watery diarrhea
- Then followed vomiting
- The disease can not be a sense of
- thirst
- Muscle weakness
- The temperature is normal or low - grade
- Tachycardia , hypotension

КЛИНИКАСЫ

- Жасырың кезең – бірнеше сағаттан 5 күнге дейін
- Ауру кенеттен сулы диареядан басталады
- Сосын құсу қалыптасады
- Ауру сезімі болмайды
- Шөлдеу
- Бұлшық еттердің әлсіздігі
- Температура қалыпты немесе субфебрильды
- Тахикардия, гипотония

ДИАГНОСТИКАСЫ

- Бактериологиялық әдіс
- Серологиялық әдіс – нейтрализация реакциясы, ИФА
- ПТР

EMІ

- Гиповолемиялық ағымы – патогенетикалық ем- регидратация
- Гемодинамика қалыпқа келгеннен кейін – этиотропты ем
- Нормоволемиялық ағымы - – этиотропты ем

АНТИБИОТИКТЕР

- Тамыр ішіне 1-3 күн
  - Цефтриаксон
  - Цефтизоксим
  - Цефалотин
  - Цефазолин
  - Карбенициллин
  - Амикацин
  - Нетилмицин
  - Доксициклин
  - Пефлоксацин
  - Ципрофлоксацин
  - Флероксацин
  - Офлоксацин

АНТИБИОТИКТЕР

- Бұлшық ет ішіне 1-2 күн
  - Сизомицин
  - Мономицин

АУРУДЫҢ АЛДАН АЛУ ШАРАЛАРЫ

- Карантиндік шаралар
- Ауруларды изоляциялау және емдеу
- Контактты адамдарды обсервациялау, жедел профилактика жүргізу
- Ошақта дезинфекция жүргізу